

VĚTRNÍK

Vydává MNV ve Vysokém n. Jiz. s aktivem kulturních pracovníků

Číslo 6.

Ve Vysokém n. Jiz. dne 25. října 1968

Malá kytička k velikému svátku.

My, kteří jsme prožili vzkříšení našeho národa z třistaleté poroby v slavném 28. říjnu před padesáti léty, sotva kdy zapomeneme na to ra-
stné opojení z nabyté svobody a vzniku samostatného státu Českoslo-
venského.

V souzvuku s atmosférou současných dnů nechme k tomuto památnému výročí mluvit básníka jednoho z největších, věrného přítele našeho podhů-
ří, jemuž věnoval i část svého díla, básníka Viktora Dyka, který již před
desítkami let jasnozřivě vyslovil to, co cítíme dnes my.

Píseň 28. října.

Vlaj, naše vlajko, věčně vlaj,
vlaj, za bouře a za pohody!
Chraň čest a řád a práce plody.
Těch pro tě padlých odkaz haj.

Chraň před nápirem rodný kraj.
Neklesni v míru ani v boji.
Kde stanul Čech, ať věčně stojí!
Vlaj, naše vlajko, slavně vlaj!

pyšně, hrdě však se vznes!
Ať národ roste, stát ať vzkvétá!
Necouvej před scutěží světa!
Buď dobrých lásku a zlých děs!

Píseň poutníka.

V míjení těžkých kroků
čím dál mi jasnější jest:
není ztracených kroků,
není ztracených cest.

Echo se zpozdí možná,
ozvěna nespěchá.
Víra veliká, zbožná
nebude bez echa.

Vrátí se v ztichlém kraji,
pronikne mlhami.
Ti, kdož nás popírají,
kdys půjdou za námi!

Neřekla ještě ...

Nezapomeň, že neřekla, co chtěla říci
tvá země. Na rtech jejích slovo koktajlí.
Neodhalila nežli cíp.
A ty tu stojíš v touze vidět líp.

Při myšlence té tvrdé srdce změkne
a lhostejné se zachvěje.
Neřekla svého slova, ale řekne.
Tvá zem je zemí naděje.
Nasloucháš. Co je všechna tíž?
Nasloucháš. Jednou uslyšíš.

Listy z kroniky.

Když přáno dojít v zaslíbenou zem,
tu, které mrtví ani neazřeli,
až pro ni žili, pro ni krváceli,
dědictví jejich vydat nemůžem.
Mám nepatřičit mrtvých tvoří vroucí.
Mám nepatří: je odkaz pro budoucí !

Náš úkol příliš jasný v chvíli té.
Za mrtvé reky chráníme dobyté.
Náš úkol jasný. Třeba zvednout hlavu,
přes bráby jít a mráz a boje vřavu,
přes přítomnost, jež nechápe a sočí,
v budoucnost jasnou upřít jasné oči.
Jen před mrtvými možno sklonit se.
Básmíky verší, hřími jak polnoce !

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Víaseš jste ?

Nejstarší a nejvýznamnější kniha našeho města opustila na dva měsíce svůj úkryt v městském archivu a můžete ji ještě do konce října zhlédnout vystavenou v muzeu na výstavě, uspořádané při oslavách památných téžerů na Petruškovyech vrších.

Je to stará kronika města Vysokého a nese na deskách tento nápis:

K n i h a p a m ě t n í p r o m ě s t o

V y s o k é y .

Převodně založená hned roku 1612.

Zajímavé datum a bude dobře když si připomenete, že tato kniha byla založená od našich předků osm let před nešťastnou bitvou na Bílé hoře. Dnes je stará 356 let. Je vázaná v hnědý kůži a má 302 číslovaných listů. Na listě č. 32 čteme: Tato kniha byla nově vázaná podle starého letopisu od kniháře na deskách udělaného r. 1612 a léta páně 1637 byla převázaná od Karla Patocky, souseda Vysockýho, jenž se stalo dne 30. máje.

Léta páně 1629 zapsal kronikář: Každou potřebnou věc má člověk posnamenati, neb čas přijde, že ji bude potřebovati. Kdyby toho nechtěl tak udělati, potom by neměl z čeho dokázati.

Poslední nápis v této pamětnici je z r. 1890 na listě č. 260. Další listy až do listu posledního č. 322 jsou prázdné.

Kroniku pečlivě opsal náš dosud nedoceněný vlastivědný pracovník pater Voborník a z toho pak šerpali další naši domácí historikové a zájemci. Ve vzpomínkovém sborníku "Zde se bělí Krkonoše", vydaném při sjezdu rodáků v r. 1934 na pamět 100. výročí vyhození města Vysokého, najde hned dva opisy zápisů z této knihy. První je od Josefa Voborníka "Z doby hlada a moru ve Vysokém r. 1771 - 1772". Další článek v tomto sborníku "Požár města Vysokého" má počtitulek: Vypsáno z obecní pamětní knihy.

Jaké asi jsou osudy této knihy? Jak se stalo, že neshořela, že se zachovala, když v r. 1834 všechno městské lehlopopelům s krásnou, dřevěnou, poschodovcu radnicí? Asi ji tehdejší kronikář měl doma a pamatoval na její záchranu, jako pamatoval i každý cechmistr při vynášení cechovní matky pokladnice, aby zachoval vzácná privilegia svého cechu.

Františka Jandová.

Začátkem října byla v kulturním středisku v Turnově otevřena výstava malířů našeho kraje - Oldy Vodsedálka. Vernisáží bylo přítomno asi 100 lidí, kteří se přišli podívat na oblíbená olejová plátna a akvarely. Motivy jsou převážně z Vysocka - rodného kraje, který má Olda nejraději. Je tam však i několik zdařilých portrétů, velmi krásný olej z bulharského Burgasu a jemný akvarel z Nesebaru.

Přejeme práci Oldy Vodsedálka hodně úspěchů !

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

J.P.P.

Vy nevíte, co to je? Samozřejmě, že naše zlatá, někdy i chuligánská mládež té nezná, ale Vy, staří pamětníci, Vy, kteří rády posloucháte štuchalovské písně a vzpomínky z let válečných, rozpomeňte se, jak sužilo ono „J.P.P.“ za hitlerovské okupace. No přec, jak snadné: "Jedna Paní Povídalá! Vidíte, už si vzpomínáte. Bylo to J.P.P. a hned jste se dověděli většinou novinky nepěkné, pravdivé, někdy snad i překroucené snad i vymyšlené. Ale od toho zde dnes nejsem, abych se na to rozpomínal. To by bylo příliš smutné. Proč by tedy jedna paní pod svým povídáním nedělala z komára velblouda, však ji to dělá dobře, a na nedozírné následky své překroucené novinky v té chvíli nemyslí. To bylo vždy, dávno, je dnes a jistě bude i zítra, pozítří a stále a stále. Choroba jedné povídavé paní. Pod rouškou tohoto J.P.P. si určitě ale smíte představit i J.P.P. "Jeden Pán Povídalí" Proč tím osočovat vždy jen ženy, když muži vydrží déle při svém J.P.P. ve své spodě a piva a myslí to právě tak upřímně. Nuže, hrajeme to jedna - jedna, ženy versus muži.

Ono válečné J.P.P. se, draží spolunobčané, doposud nevytratilo a je právě tak oblíbené a našim uším dráždivé jako kdysi, ba ještě dráždivější. Dnes nejde o věci válečné, špionáž, zatýkání a hrůzy k tomu patričné, stránky se bohudík obrátily k těm zásnubám, svatbám, kdo vlastní nové auto, kdo bude stavět, kdo bourat atd. atd. Přibýlo i mnoho těch drobných a droboučkových J.P.P., tolik mezi námi oblíbených. Jen se přiznejte, že ano ! A víte, když už jsem do toho J.P.P. tak zapadl, já Větrník, začnu sám, protože to nemohu vydržet. Jedná se sice o mého příbuzného, všichni ho znáte, a jak dobře a všichni unisono na něho nadáváte ! Nehoršíte se, nebojte se, neprozradím Vás, ale to víte, J.P.P., a doví-li se to on jinou cestou, jste v tom namočení všichni, jak si říkáte Vysočáci. A jsem u toho, vypereme ho, ten vysocký vítr.

Ten vysocký vítr, dokud jen mírně protahuje ulicemi, je příjemný, milý, je náš. Opozdí-li se, je takové nezvyklé, tíživé ticho a dá se říct, že nám něco chybí. Ale báda, když se rozběhne, ať už je to v létě nebo v zimě, nebo v jiném ročním počasí, lomcuje vším, co je uvolněné, láme stromy, bourá střechy, zvedá prach a profukuje kosti. A to jistě není ještě všechno, co

bychom mu měli napočítat na účet. Vy myslíte, že to nevím, že to neslyším, jak často a hlasitě jej pomlouváte? Říkáte většinou: to se zase koná! Ale co dál? Od toho je tu však ono J.P.P., abyste si to mohli dovolit. Jen, Vám radím, schovejte se v tom tichém, postranním J.P.P., protože by se vítr mohl odvolat na spisovatele K.V. Ráise, na Větrov, a mohl by Vám to vytýkat, proč že se nejmenuje Vaše město Větrov, když on tu tak rád řadí, proč Vy-soké? Dejte tedy pozor, mohl by se nějakým vysockým hurikánem mstít. Celkem si ho tedy málo vážíte, nepřejete si jeho častý pobyt, jeho řádění. Víte však, jak by nám bylo, kdyby nás navždy opustil? Nemohli byste jepepovat o něm, museli byste J.P.P., že jedna paní hrozně zlořečila na nemožné cesty, vedoucí ke koupališti, představte si, chudák, ona tlačila kočárek s malým děckem do vrchu, proč prý ten statek tu travnatou pěšinu zryl, když nedaleko dělá v polích cesty nové. A J.P.P., že ten mládek, no víte co bydlí u té, já teď nevím jméno. No víte, až podruhé, bude zase J.P.P. Jedno, výborné pořekadlo zní: když jsi v nejlepším, přestaň!

jabu

Místní rozhlas soustavně rušený — kým, čím?

Pársetkrát jsem si říkal, že na to musím upozornit místní národní výbor. Myslím si, že to paní hlasatelka třeba ani neví, kdo nám — zde trvale bydlícím Vysočákům — jako naschvál ruší poslech místního rozhlasu. Ale když jsem v 5. čísle VĚSTNÍKU četl zoufalý výkřik o žalostné cestě, řekl jsem si, že také půjdu se svou troškou do mlýna a také žalostně vykřiknu. Když před polednem všedního dne nám muzika začne pěkně hrát, vyjdu před dům, kde za úplného klidu mohu dosti dobře slyšet místní zprávy. Všímněte si, že pravím "za úplného klidu". Ale nastojte!

Jakmile jehla na gramodesce se zastaví a hudba dozní, jakmile se ozve známý hlas: Vyslechněte místní zprávy — v tom samém okamžiku vyřítí se směrem do náměstí — kde se vzala, tu se vzala kolona traktorů, které bez pardónu fortisímem svých motorů úplně překryjí ampliony MR. A výsledek? My ubozí Vysočáci neslyšíme rajnsenkrecht nic.

Někdy ochvám naději, že aspon při opakování důležité zprávy si přijdeme na své, ale v tom již tu další traktor a nový řev a kraval. To prosím není ojedinělá náhoda, to se bohužel stává dosti často. Nemáme nic proti mechanizaci v zemědělství, víme, že je to nutnost, bez které se dnešní agrokultura neobejde. Ale jak k tomu přijdou spolnobčané nahoře kolem náměstí a v hoření ulici, že musejí pobíhat k sousedovi s otázkou: "Nevíte, co to teď hlásili?" A soused odpovídá: Také jsem to chtěl vyslechnout, ale pro pekelný rámus těch traktorů jsem taky nic neslyšel.

A proto se domníváme, že při dobré vůli by se to dalo zařídit tak, aby v době vysílání místního rozhlasu, které má svůj pravidelný čas, traktory městem nejezdily a poslech jeho nerušily. Smíme doufat v nápravu? Pak-li ano, děkujeme za pochopení.

vlp.

Za Ludmilou Farskou.

50 let a 50 dní v starostech o rodinné štěstí byla světlem mého života. Po celé desítky let mě družně posilovala ve strážích česko — moravsko — slezského pohraničí na nově zakládáných ško-

lách. Nepřítel neměla. Nepřízeň nemnohých stírala
obecně známou vřídlostí, sdílností.
Vroucně děkuji všem, kdož soustrastí se nad naším
rodinným neštěstím podílejí; kdož na zesnulou vůkol
i v dáli mile a v zamyšlení vzpomínají; kdož ji na
poslední cestě k rodinnému hrobu v dešti doprovodili,
na rozloučenou vzájemnou lásku květem posvětili.

Za rodinu Kar. Farský,
řed. škol v. v.

Odpověď na stížnost.

V minulém čísle Větrníku byla na nás podaná stížnost od A.D.
Chceme jí opět touto cestou odpovédět.

Nevíme, byla-li tato stížnost oprávněná, protože nikdo neví
2 - 7 dny napřed, kdy se dělá objednávka, kolik chleba se prodá. Naší
snahou je, aby bylo chleba dostatek, ale zase si nemůžeme dovolit, vzít
ho tolik, aby nám zbyl, protože nikdo nechce chleba z minulého dne,
nechtem-li z minulého týdne. Veškerou ztrátu, která vznikne prodejem
starého chleba, musí nést prodejna. Je to tak správné? Od čeho je ve
Větrném DV i ten by měl v téhle věci co dělat.

Kolektiv prod. 166.

Větrník vychází jednou za měsíc. Řídí redakční rada. Příspěvky
zasílejte nejpozději do 15. každého měsíce do Vlastivědného muzea.
Cena 1.-Kčs.